پنجشنبه 08 مهر 1389 - 14:44

فتوايِ آيت‌الله مكارم‌شيرازي درباره مهريه‌هاي مشكل‌ساز

آيت‌الله مكارم‌شيرازي در فتوايي وضعيت مهريه‌هاي مشكل‌ساز و نحوه پرداخت مهريه و تمكين زوجه را مشخص كرد و اعلام داشت: هيچ كس را به خاطر مهريه نمی‌توان زندانی كرد.

آيت‌الله مكارم‌شيرازي در فتوايي وضعيت مهريه‌هاي مشكل‌ساز و نحوه پرداخت مهريه و تمكين زوجه را مشخص كرد و اعلام داشت: هيچ كس را به خاطر مهريه نمی‌توان زندانی كرد.
به گزارش خبرگزاري فارس از قم، آيت‌الله ناصر مكارم‌شيرازي در فتوايي وضعيت مهريه‌هاي مشكل‌ساز و نحوه پرداخت مهريه و تمكين زوجه را مشخص كرد.
وي در پاسخ به سؤالي در مورد وضعيت مهريه‌هاي سنگين كه براي جوانان مشكلات متعددي را ايجاد مي‌كند، نظر خود را اعلام كرد.
سؤال مطرح شده محضر آيت‌الله مكارم شيرازي به شرح زير است:
اين روزها جمعی از جوانان بعد از ازدواج و قبل از عروسی گرفتار مشكلات عظيمی به خاطر درخواست مهريه‌ها به ويژه مهريه‌های سنگين از سوی همسر خود می‌شوند و تاكنون بسياری از آنها به سبب عدم توانايي در پرداخت مهريه به زندان رفته‌اند و بعد از آنكه اعسار و عدم توانايی آنها ثابت شود آن را تقسيط می‌كنند، مثلاً هر سه ماه بايد يك سكه به علاوه نفقه بپردازد و تا تمام مهريه را نپردازد، زن تمكين نمی‌كند و به خانه شوهر نمی‌آيد و اگر مهريه مثلاً 200 سكه باشد قريب به 50 سال و اگر 500 سكه باشد حدود 125 سال طول می‌كشد تا زن تمكين كند، آيا واقعاً اين‌گونه قوانين موافق شريعت اسلامی است؟

آيت‌الله مكارم شيرازي به اين سؤال اينگونه پاسخ داده است:
هيچ كس را به خاطر مهريه نمی‌توان زندانی كرد، مگر اينكه توانايی او بر ادای مهر ثابت شود و عمداً خودداری كند و در موقع «شك در قدرت» اصل بر «عدم يسار» است زيرا هيچ‌كس ثروتمند از مادر متولد نمی‌شود و استصحاب «عدم يسار» ثابت است و معلوم نيست چرا تاكنون جمعی از قضات محترم عده‌ای از جوانان را به زندان انداخته‌اند تا توانايی نداشتن خود را اثبات كنند.
هرگاه توانايی نداشتن زوج بر ادای مهريه ثابت شد آن را تقسيط می‌كنند و با ادای نخستين قسط، زن بايد تمكين كند زيرا موضوع «عندالمطالبه» از صورت يك جا، به صورت اقساطی تغيير يافته و اگر زوج به وظيفه خود در پرداخت قسط اول اقدام كند زن بايد تمكين كند، هميشه در فقه با تغيير موضوع احكام نيز تغيير می‌يابد.
اضافه بر اين قاعده «لاضرر» و «لا حرج» در اين‌گونه موارد حاكم است علاوه بر اين قاعده «ما حَكَمَ به العقل حَكَمَ به الشَرْعُ» نيز جاری و ساری است. كدام عقلي قبح و زشتی حكم انتظار كشيدن 50 سال يا 120 سال را برای رفتن زن به خانه بخت را درك نمی‌كند؟! اين‌گونه احكام كه هنوز متأسفانه در بعضی محاكم ما جاری است، فقه اسلام را زير سؤال می‌برد و اسباب تعجب می‌شود. سزاوار است قضات محترم بنشينند و هر چه زودتر آن را اصلاح كنند.
نكته ديگر اينكه تفاوت گذاردن ميان تعبير «عندالقدرة و الاستطاعة» و «عند المطالبه» نيز صحيح به نظر نمی‌رسد، زيرا تعبير «عندالمطالبه» نيز بر اساس شرايط عامه تكليف است كه يكی از آنها «قدرت» است و طبعاً مقيد به آن است، مگر حكمی وجود دارد كه مشروط به قدرت و استطاعت نباشد، سزاوار است اين قيود نيز از عقدنامه حذف شود، هر كس قدرت داشت بايد بپردازد و اگر نداشت با مطالبه زوجه، به مقدار امكان تقسيط می‌شود و با نخستين قسط، زوجه بايد تمكين كند.